การบริหารจัดการห้องผ่าตัด ใน Multi Organ Transplantation

พว.ชูติมา ประจวง, พยาบาลชำนาญการ
หน่วยผ่าตัดช่องท้องและหลอดเลือด
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

งานการพยาบาลผ่าตัด โรงพยาบาลศิริราช

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรทางการพยาบาลผ่าตัดชั้นเลิศในเอเชียอาคเนย์

พันธกิจ

ให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพสูงระดับสากล โดยมีการผสมผสานการใช้ความรู้ เทคโนโลยี การวิจัยและทรัพยากรมนุษย์ เพื่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต

สถิติการผ่าตัด ปี 2556-2561

Organ Harvesting

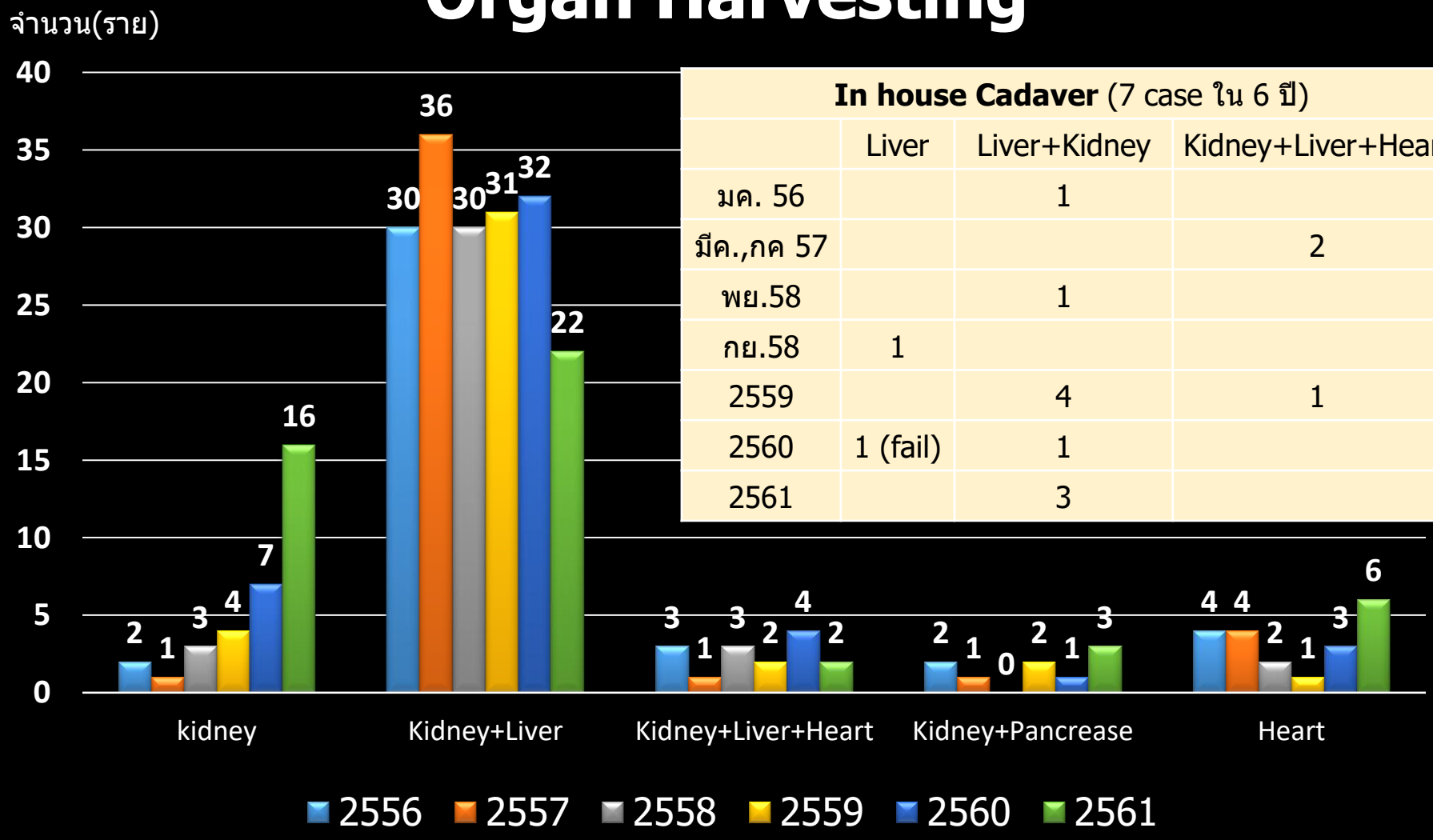

In house Cadaver (7 case ใน 6 ปี)			
	Liver	Liver+Kidney	Kidney+Liver+Heart
มค. 56		1	
มีค.,กค 57			2
พย.58		1	
กย.58	1		
2559		4	1
2560	1 (fail)	1	
2561		3	

สถิติการผ่าตัด ปี 2556-2561

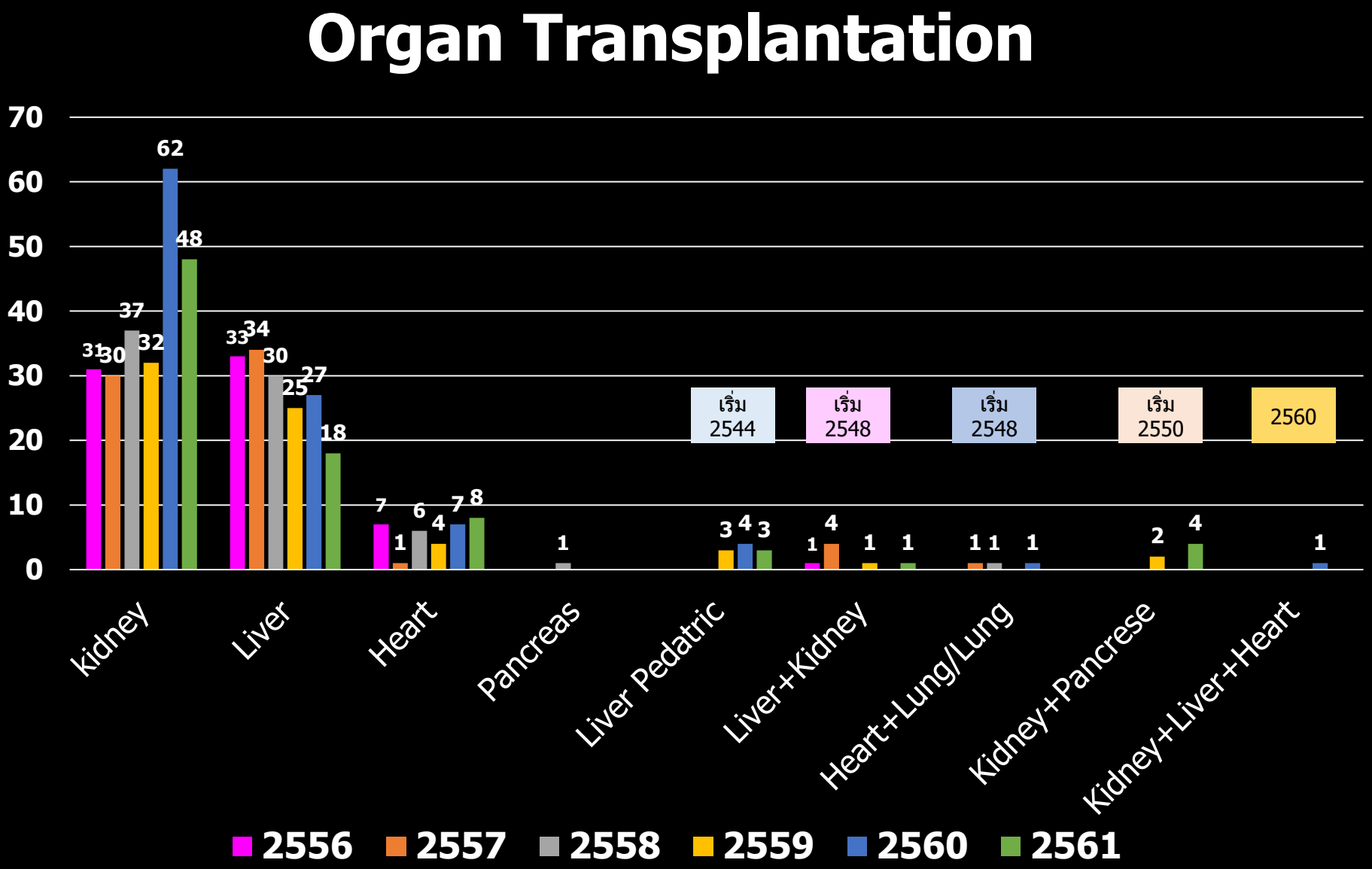

ทีมผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะ

- Stand by for call ทุกวันเพื่อการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน
- จำนวนบุคลากร 6 คน
  - พยาบาล 4 คน
  - ผู้ช่วยพยาบาล 2 คน
- ในกรณีมี heart transplant สามารถตาม specialist nurse เพิ่มเติมได้

ทีมผ่าตัดฉุกเฉิน

(ยกเว้น Ortho, Eye, ENT, Neuro, Trauma)

- ทีมประจำอยู่ในโรงพยาบาลเพื่อการผ่าตัดฉุกเฉินนอกเวลาราชการตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน
- จำนวนบุคลากร 6 คน
  - พยาบาล 4 คน
  - ผู้ช่วยพยาบาล 2 คน
- ในกรณีมี Multi organ transplant สามารถขอความช่วยเหลือจากทีมผ่าตัดฉุกเฉินได้

Competency

พยาบาลคนที่ 1 หัวหน้าทีม

- ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด 10 ปีขึ้นไป
- มีทักษะเรื่องการบริหารจัดการและการประสานงานกับทีม

พยาบาลคนที่ 2 : ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด 7 ปีขึ้นไป

พยาบาลคนที่ 3 : ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด 5 ปีขึ้นไป

พยาบาลคนที่ 4 : ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด 3 ปีขึ้นไป

ผู้ช่วยพยาบาลคนที่ 1 ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด 5 ปีขึ้นไป

ผู้ช่วยพยาบาลคนที่ 2 ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป

กรณีศึกษา
การผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ-ตับ และปลูกถ่ายไต
เมื่อวันที่ 2-3-4 ธันวาคม 2560
เวลา 11.30-1.55 น. (14 ชั่วโมง)

การเปลี่ยนหัวใจ 13.50-16.54 น.

การเปลี่ยนตับ 15.00-21.20 น.

การปลูกถ่ายไต 23.15-1.55 น.ของวันที่ 4 ธันวาคม 2560

สิ่งที่ต้องเตรียมพร้อม สำหรับ Multiorgan Transplantation

- บุคลากรทางการพยาบาล
- ห้องผ่าตัด
- เครื่องมืออุปกรณ์ เวชภัณฑ์ผ่าตัด

Retrieval / Harvest team

แบ่งเป็น 2 ทีม : ทีมรับหัวใจ - ทีมรับตับและไต

ทีมรับหัวใจ	ทีมรับตับและไต
พยาบาล 1 คน (ทีมศัลยแพทย์ผ่าตัดหัวใจ)	พยาบาล 2 คน (ทีมศัลยแพทย์ผ่าตัดตับ)

Ischemic time ที่เหมาะสม

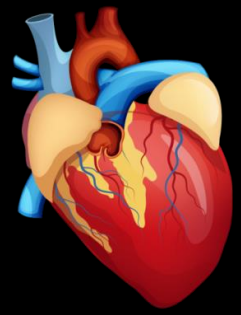

1st organ transplant : Ischemic time (<4 hr.)

2nd organ transplant : Ischemic time (< 12 hr.)

3rd organ transplant : Ischemic time (< 24 hr.)

การเตรียมอุปกรณ์ไปรับอวัยวะ

- เครื่องมือ อุปกรณ์
- น้ำยาถนอมอวัยวะ และ สารละลายต่างๆ

Recipient team

- เตรียมห้องผ่าตัด
- เตรียมเครื่องมือผ่าตัด และ เวชภัณฑ์ต่างๆสำหรับผ่าตัด

บทบาทของพยาบาลห้องผ่าตัด

1) การประสานงานที่ชัดเจนกับทีมสหสาขา

2) การเตรียมบุคลากรที่เหมาะสม ทั้งสมรรถนะและจำนวน

3) การเตรียมห้องผ่าตัดที่เหมาะสม

4) การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และสารละลายที่ใช้ในการผ่าตัดให้ครบถ้วน

บทบาทของพยาบาลห้องผ่าตัด

5) การเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในขณะผ่าตัด

- การบาดเจ็บของอวัยวะจากผู้บริจาค
- ภาวะเลือดออกมาก
- การควบคุมความสมบูรณ์ของอวัยวะ และการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำ
- สิ่งตกค้างในร่างกายผู้ป่วย

6) การบันทึกข้อมูลที่สำคัญในขณะผ่าตัด เพื่อประเมิน Ischemic Time

7) การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดการผ่าตัด

8) จำกัดบุคลากรในห้องผ่าตัด เพื่อควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ